

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in prazniki.
Inserati: do 9 petti vrst á 1 D, od 10-15 petti vrst á 1 D 50 p, večji inserati
petti vrstá 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrstá 3 D;
poroke, zaroke velikost 15 petti vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek poseben.
Vprašanjem glede inseratov naj se pritoži znak za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafeova
ulica št. 5, priljeno. — Telefon št. 304.

Uradništvo „Slov. Naroda“ Knafeova ulica št. 5, L nadstropje
Telefon št. 34.

Dopis sprosimo je podpisano in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrata.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D

Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

	celoletno naprej plačan .	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—	
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—	
1 —	10—	1 —	18—	

Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročnino vedno po nakaznicu.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Nevarnost za priklopitev Dol. Lendave — Madžarski

ODLOČEN PROTEST PREKMURSKIH SLOVENCEV, KER IZGUBE MILIJARDE PREMOŽENJA.

Beograd, 27. julija. (Izv.) Zunanji minister dr. M. Ničič je prejel brzjavno protestno resolucijo, sprejetu na velikem protestnem zborovanju prekmurskih Slovencev v Dol. Lendavi. V nedeljo 23. t. m. so prekmurski Slovenci na vest, da nameava razmejitveno komisijo ves del Dol. Lendave priznati in priklopiti Madžarski, priredili impozantno narodno skupščino, na kateri je bila enodušno in soglasno med viharnim odobravanjem po končnih govorih sprejeta resolucija, odposlana brzjavno zunanjemu ministru. Resolucija slove:

Narod vsega Prekmurja, zbran danes na veliki narodni skupščini radi vprašanja poprave meje okoli Dol. Lendave, odločno protestira, da se Dol. Lendava z okolico oddvoji od naše kraljevine in priklopí Madžarski, protestira, ker je 80% zemlje okoli Dol. Lendave last Prekmurcev, ki ostanejo v naši kraljevini. V slučaju, da se Dol. Lendava priklopí Madžarski, boste jugoslovenski podaniki oškodovali za milijarde, ker bi izgubili svoja največja posestva.

Sramotaje, da bi Dol. Lendava po 3letnem svobodnem življenu v narodni državi izmagonosne Srbije zopet morala izginiti nanovo v poprej tisočletno robstvo premagane Madžarske.

Prosimo, da naš protest izvolute sporočiti naši delegaciji pri svetu Zvezne narodov v Londonu.

Gover Ljube Jovanovića.

(Konec)

Uprava in uradništvo.

Istotako vemo mi vse, kakšno je bilo uradništvo v Srbiji pred vojno, kako lepo so se o njem izražali tuji, ki so potovali po naši zemlji, da je naše uradništvo čisto in nepodkupljivo. Pozneje se je to izpremenilo. Nočem reči, da se vsi pokvarili. Mnogi so ostali čisti in ohranili dobro ime našemu činovništvu. Takoj po osvobojenju se je dignilo očitanje, da so srbski uradniki sploh predpostavljeni na škodo onih z druge strani Save in Doneave. Eni so plačani v dinarijih, drugi v kronah. Toda ti so prišli na praznognišča, našli so svoje rodbine zadolžene, ker so se morale zadolžiti pod najstrojnimi pogoji. Ko so se vrnili, so našli izropane hiše in ako bi ne bilo prijatelja, bi se bil moral marsikdo vleči na trde deske, aki bi sploh še te imeli, a njihovi tovariši v Zagrebu, Sarajevu in Ljubljani niso spali na takih deskah.

Bodimo pravični in ozirajmo se na vse. S tem seveda ne maram zagovarjati nobene vlade, tudi ne prejšnjih vlad, v katerih so bile zastopane vse stranke, ki so sedaj nezadovoljne. Ne maram ocitati, zakaj niso te vlade rešile uradniškega vprašanja in zadowoljile uradništva, kar nam je prineslo velike škode. Tudi sedanja vlada je krvna, ker ni popravila, kar je bilo treba popraviti. Temu vprašanju je treba posvetiti vso pozornost in treba je najti lekha.

Toda tudi staro avstrijsko činovništvo je po mojem mnenju, vključi vsem svojim dobrim lastnostim, mnogo krivo, da imamo tako upravo. To činovništvo je v znaten delu zavzel stališče, kar da je neodvisno od beogradanske vladine in dela to vlado odgovorno za vse, kar se godi.

Moč aktov so zadržali na kakem neprehodnem mestu v teh pokrajinskih pisarnah v Sarajevu, Splitu, Zagrebu in Ljubljani, da niso prišli v Beograd, a kdo so bili poslani iz Beograda, niso prišli, kamor so bili namenjeni. To je neke vrste sabotaža Beograda. Gospodje na Hrvaškem, ki ne vidijo radi Beograda, so hoteli pokazati, da tako ne gre.

Finančni minister še sedaj ni dobil od svojih uradnikov po raznih pokrajnah točnih podatkov o raznih državnih dohodkih. Kriva je prva vlada in raznите vlade, ker niso še dosedaj

z noben odredbo uredile razmer med centralno vlado in vsemi onimi vladami po notranjosti. Posledice te neurejnosti je, da trajata tare, katera mora kar najhitreje biti konec!

Država mora kar najhitreje dekoncentrirati svoje posle. V budžetu, kakor nam je predložen, je ohranjen še ono stanje, kakor je bilo pred Vidovdansko ustawo, da se je vse osredotočilo v centrali. Vlada mora upravo privabilati narodu in mnogo posle prenesti od državne administracije na samoupravne edinice. Ako tega ne izvršimo, bomo po mojem globokem prepričanju kompromitirali cel režim, celo vladavino in ustavo, ki je podlaga vladavine.

O srbski majorizaciji.

Med drugimi razlogi in pritožbami, ki se zlasti od strani zahodnih delov našega naroda dvigajo proti izčememu delu, je tožba o srbski majorizaciji, tožba, ki se glasi: vi Srbi ste v večini in hočete, da nas preglasujete. Ako torej hočete, da bo vladala sloga in edinstvo med nami, se moramo tako organizirati, da nas ne morete preglasovati. Iz tega prihaja zahteve o federalizmu, avtonomiji itd. Mislim, da moremo to storiti oceniti prav tako, a vprašamo: koliko znača ta srpska večina? Tako večine niso. Ako se govori o majorizaciji mora biti major in minor. Imamo 12 milijonov duš v naši državi, a prav slavnega prebivalstva je 5.600.000, od teh morate odbiti vse one, ki niso Srbi. Ako odbijete naše brate Ruse, potem Vlache, Grke, Cincare in druge pravoslavne, pa tudi če dodasta, kolikor je Srbov katoličanov in muslimanov, če vse to izračunate, ne boste dobili Srbov več kot 43 do 45 odstotkov. Kako je torej mogoče govoriti o srbski majorizaciji in zahtevati garancije, ki bi odvezele Srbov nekoliko one moči, katera jim po številu pripada? To je popolnoma naravnino in proti temu se moramo braniti. Število poslanec je določeno po številu prebivalstva, in tukaj govoriti, da hoče relativna manjšina majorizirati, se pravi govoriti neresnicu in na to neresnicu graditi politiko in zahtevati, da se tudi druga stran in celo država naslanja na take neresnice. Tačke zahteve ne bomo mogli nikdar sprejeti. Neki poslanik je omenil, da so se volitve vrstile po statistiki iz leta 1910 in da je na ta način glasovalo tudi 1 in pol milijona Srbov, ki so med tem u-

mostič z obeh ladij v pozdrav in zopet vse mirno.

V Smederevu nas je mogočno zdovje, grad Gjurgija Brankovića, nemo opozarjal na težje čase zadnjih let srbske despotije, ko je že bilo pred turško robstvo. Kdo bi mogel spati, četudi smo sredi noči, ko se vozimo mimo svetih spomenikov davnje slobode našega Pijemonta!

Nedelja, 9. julija. Svežo rano jutro. Slovenski abiturienti so pazljivo sledili predavanjem dveh gospodov na krovu »Karagiorgjev«. Z nimi sta potovala namreč beogradska profesiora g. Ljubomir Jovanović, zgodovinar in g. Vladimir Marinković, geograf in geolog. (Zadnjega poznamo imenoma že z »Velike zidne karte kraljevine SHS«, ki je priredil s prof. Tomićem.) Imenovana gospoda sta nam razlagala zgodovinske in geološke znamenitosti soteske — Djerđapske klisure. Pred vdom v sotesko, na prvi romunski postaji, je vstopil romunski krmar, ki posebno pozna nevarno pot skozi Zelenjana vrata. Znamenja, ki so pritrjena na dnu sredine Donave, kažejo natanko, kdo sme ladja, da jo ne potiplo ostraškrbina. V teh krajih je plovba po Donavi približno takšna, kakor vožnja po enotirni železnici. Če je parobrod na potu, ga mora drugi, ki plove nasproti, počakati v pristanišču.

Na obih straneh, posebno pa na romunski strani reke pelje lepa cesta iz Banata v Oršovo oz. Kladovo in dalje. Blizu Oršove je na desni bregu vzdolana spominska ploča cesarju Trajanu. Na tem mestu je dal namreč zgraditi preko Donave trden most, ob vsem obrežju pa varno cesto.

Ko so polagoma nujajo karpatski vrhunci, ko postaja pokrajina manj romantična, (pa tudi prej že), smo opazili na vodni gladini, da so pod njo

mrli vsled vojne. Toda ustava predpišuje, da se vrše volitve po poslednji statistiki in da se vrše izpremembe ob svojem času. Mi ustava spoštujemo in po ustavi se ni moglo drugače ravnavati. Ako pa vi hočete delati proti ustavi, vediti da vas ne bomo poslušali.

Dve ideji.

Trumbić je trdil, da obstajata med našim narodom dve ideji: ena na vzhod, druga na zahod. In sedaj se borita med seboj ti dve ideji. Jaz mislim, da takša dualizma ni in smo mi v tem pogledu stali na drugem stališču, kakor pa misli Trumbić, aki prav priznam, da je tako misljenje imelo nekaj pristašev, ki so mislili, da smo dualistični narod in se delimo na istočnjake in na zapadnjake. Dasi je bilo tudi učenjakov in publicistov, ki so tako mislili, je po mojem prepričanju tako naziranje polnomočna. Kar se tiče pošiljanja jednih na Egejsko morje, a drugih na Jadran, moram ponoviti še enkrat, kar sem že rekel Trumbiću, da mi vsi hočemo na Jadran. Gospodje! Srbija je vodila toliko žrtve radi svojega izhoda na Jadranško morje, dvignila se je in prišla do Adrije, a sedaj prihaja Primož Trumbić, moj rojak, in priporoči Srbam, naj gredo od Adrije. Naj ne misli, da ga bo pri nas kdaj poslušal.

Pa, gospodje, kolikor posluha je dolbil Trumbić v Primorju. Istotako, kakor hoče cela Srbija k Adriji, hoče celo Adria, da Srbija pride k nji. Sedaj rešavamo v vseh klubih vprašanje o posojilu in mislim, da ste mogli konstatirati, da noben poslanec iz teh krajev ni rekel jaz nočem, da gre že leženica na Jadran, ali da je rekel: nočem, da gre v Split, Kotor, Bakar itd. Nasprotno, vsi z jedne in druge strani že, da je že leženica zveža z interesom in s celim življenjem države, kakor so s tem zvezani z njo.

Napoved vojne. — Proklamacija. — Zvesti svoji zastavi.

Gospodje, dovolite mi, da se nekaj zadrižim pri stvari, katero smo po mojem mnenju neopravičeno prezrli pri govorih o narodnem pokretu z ene in druge strani.

Gospodje, ko se je reklo, da je bilo v Srbiji vseh 120 let razvita samo srbska zastava in to srbska zastava oziroma srbskega osvobodenja in ujedinjenja, takrat se je pozabilo nekaj. Moram Vas, gospodje, zato nekoliko zadržati, da Vam prečitam dejstva, iz katerih je razvidno, da bi se ne bila poročena.

Negotin je mestece med Donavo in dolnjim Timokom s 6000 prebivalci. Ima lepo gimnazijo, učiteljice, velike vojašnice in v bližini znamenito vinogradarsko šolo.

Ponedeljek, 10. julija. Ko smo se ob osmih zbrali pred cerkvijo, smo odkorakali na tričetrt ure oddaljeno polovino poljedelske šole, v manastir Bučovo. Povsed po nizkem gričevju krasni vinogradi. Tu je najcenejšo vino, od tri dinarie dalje liter. Negotinsko vino je znano daleč izven meja naše države. Poleg šolskih zgradb v Bukovem stoji sredi bogatega sadovnjaka lična cerkev, zadužbina kralja Milutina iz 13. veka. Cerkev je bila prešlikana, edino na najvišjem mestu oboka, ki je že ohranjena originalna slika Materje božje. Ljubljivni arhimandrit manastira je najprej razdržal v svečeniškem odelu in izrazil svoje veliko veselje nad našim obiskom. Nato nam je razkazal staroslovenske liturgične knjige in nam govoril: »Mili bratje Slovenci! V tej cerkvi je bila leta 1912 podpisana na znamenita in uspešna zveza krščenskih balkanskih držav proti neprijatelju Turčinu.« Tu je bil torej podpisana važen dokument naše danesne slobode! Ko smo odhalili proti poljedelski šoli, so zvonili monastiški zvonovi in slovo, kakor so nas pozdravljali ob prihodu.

Negotin Peron nabit dragega nam naroda. Navdušeni pozdravili z obeh strani. Med pozdravnimi govorovi nam je leno zapela sirska voda pod vodstvom učiteljice: »Hej Slovenci... Ubrani glasovi teh najmlajših, ki so brez rodnih staršev, to gane tudi sicer hladno slovensko srce! Nato so zaneli zbrani ruski emigranti nekaj čednih russkih komadov nam v čast.«

Med širimi vinom. Mi pa smo zapeli nekaj slovenskih pesmi. Na vrtu se je poslovil ob nas še enkrat prijazni arhimandrit tako srčno, kakor očo od svoje dece.

V Negotinu smo obiskali spomenik slavnega junaka Veljka. Ako zabeležim napiso na spomeniku, bo vse jasno. Na sprednji strani velikega marmornatega stebara pod doprsno relief-sliko: »Glavu dajem, Krajino ne dajem.« — Niže pa: »Hajduk Veljku Petroviću srškom vojvodi rojen v Lenovcu 1780 g. a slavno pominuo na ovome mestu 18. juliju 1813 g. Blagodarno Srpsvo god. 1892.« Okoli spomenika pa besede, ki jih je vredno zapisati: »Slava svima onima, koji su se trudili za Srpsvo. A hvala svima onima, koji priznaju njihove zasluge.« — Na ovom mestu puhom svezlosti, v divno luči rajsko sredotočje, ožaran sunčem Boga vedenosti. Onde! Ta ovde? Veljko je pao, mučen dušu za narod dao.« — Držite se! — to si zavezalo Srpskom rodru, kad si slavno pao. Tvoji nam primeri kao sunce sijajo, držacemo s'lok nas jednog traje.« — Prof. Jovanović je imel kratek nagovor. Veljko bratje in sestra se severozapada pa so poklenili okoli spomenika in spoštljivo zaklicali trikrat »Slaval!«

Pri bogatem obedu, ki so nam ga pripravili vrli Negotinci, so govorili: okružni načelnik, tov. predsednik, tovarišica Peršić, tovariš Branislav Krstić, stud. med. Negotinac, ki je rekel med drugim: Kakor sedaj skumro jemo in pijemo, istotako glejmo, da bomo skupno delali za srčno bodočnost Jugoslavije. Po dvorani je zaorila himna »Bože pravdec in Hej Slovanie.« Nato je govoril slovenski profesor dr. Ante Debeljak; za njim domači pukovnik, ki nas je opominjal, naj imamo vedno pred očmi značaj Veljka: Glava

šla 21. decembra druga vlada. Prva je bila enotna, druga je bila koalirana, sestavljena od radikalov, takratnih sestostalcev in naprednjakov. Ta vlada se je pojavila v narodni skupščini 24. novembra. Sovražniki je še držal podrinski, valjevski in dele kragujevačkega in beogradskoga okruga in tudi naš prestolom, a mi smo v teh dneh izdali proklamacijo, ki pravi: »Vlada se je sestavila v svrhu, da se v njej izraža jedinstvo volje, sile in ciljev naše zemlje. Prepričana, da uživa zaupanje narodne skupščine, dokler postavlja vse svoje sile v službo velike stvari srbske države in srbsko - hrvatskega in slovenskega plemena, vlada smatra za svojo prvo dolžnost, da se z brezkrajnim spoštovanjem pokloni pred svetlimi žrtvami hrabrega prebivalstva, ki so bile prostovoljno prinesene na oltar domovine... Prepričana o odločnosti srbskega naroda, da vztraja v sveti borbi za obrambo svojega ognjišča in svoje svobode, smatra vlada kraljevinu za svojo glavno in v teh usodelnih trenutkih edino nalogo, da zagotovi uspešen zaključek tega velikega boja, ki je s trenutkom, ko se je začel, postal obtemen borba za osvobojevanje in ujedinjenje vseh naših neosvobojenih bratov Srbov, Hrvatov in Slovencev.«

Gospodje, mislim, da je to dovolj; ali vsaj bi Vam moralo biti dovolj, ako bi vedeli, da je Bolgarija, ko je Srbijsko zavratno napadla brez vojne napovedi, kakor je storilo že stokrat v zgodbini, da je takrat zagovarjala svoje izdajalstvo Slovenstva in človeške civilizacije z izjavo, da gre v vojno ne radi Maqedonije in njenih posamnih delov, kateri bi bila zamogla dobrovoljno dobiti od Srbije, nego radi tega, ker noče dopustiti, da Srbija ustvari Jugoslavijo. Vidite, gospodje, kie je bil vzrok, da takrat ni moglo priti do miru med Srbij in Bolgari. Mi bi lahko naveli še mnoge in množe stvari, toda naj mi bo dovoljeno, da redem še sledede: dokler je vzhodna stran dajala take dokaze, o katerih mislim, da nekaj pomenijo po široki svoji misli, se je zgodilo v Rimu nekaj, česar jaz niti od daleč ne mislim obesediti, toda nočem dopustiti, da se pozabi. V Rimu so namreč odpodlanci našega naroda iz hrvatskih krajev osnovali ob tem času hrvatski odbor, s katerim je imel nekaj zvez v tudi g. Trumbić, ki sedaj noči niti vedeti o partikularistični Hrvatski. Govori pa o partikularistični Srbiji. Moram Vam reči, da se s tem ne izkazuje usluha niti bratstvu niti resnicu in na ta način se tudi ne išče solidarnost in moralne baze, na kateri naj se osnuje naše življenje. Gospodje, Vi veste, kako je srbski vojak in kako je Srbija ostala zvesta svoji zastavi. Še sedaj ne moremo prav oceniti, koliko je bilo žrtv rad te zastave in koliko žrtve bi se bilo prihranilo, ako bi bili menjali zastavo in izobesili drugo! (Burno odobravanje in veliko ploskanje po celih dvoranah). Gospodje, vsa, kar smo v Albaniji pretrpljeno, smo pretrpljeli radi tega, ker nismo menjali svoje zastave. Gospod Sonnino bi nas bil še nekako izpeljal iz Albanije, ako bi bili hoteli menjati to zastavo. In, gospodje, mi moramo ostati tej zastavi zvesti, kakor je ostal zvest oni srbski vojak, ki po prebitju solunske fronte ni šel domov, čeprav je bilo naravno, da bi bil to storil, in so bili vojaki, ki že 6 let niso videli svoje hiše, pa so šli na sever, na našo skupno mejo srbško, hrvatsko in slovensko proti Italijini proti Madžarski in proti Nemčiji in proti vsakemu, da jo branijo in jo čuvajo. (Burno in dolgotrajno ploskanje.)

Zbirajte znamke za Jugoslovensko Matico!

dajem, svoju odzabinu ne dajem — Tov. Smajl je govoril: »Vsak izmed nas hoče posvetiti svoje moći za težko pridobljeno državo. Boriti se hočemo za edinstvo, enakopravnost, demokracijo, vse to naj bo zgrajeno na svobodni krščanski podlagi. V slogi bombični dovolj, da osvobodimo še brate izpod tujega jarma.« — Stari ugledni meščan: »Zahvaliti se je treba pred vsem onim, ki so dali inicijativo, da ste prišli k nam. Pri nas je to prvi slučaj, da je prišla široko zastopana vsa pokrajina. Zato smo tembolj srečni.« — Prof. Reich, Slovenc, nas je v arbskem jeziku pozival, naš se učimo pri Srbih, pri kosovskih junakih in hajduku Veljku. Na vzvišen prostor je stopil malček in se pogumno zahvalil, da amb se spomnili Krajine. Večja skupina dece je zapela: »Hej Slavenec.« — G. pukovnik je ponovno govoril: »Ne pozabite bratov preko meje. Hujši je jarem italijanski, nego turški, kajti on vzame človeku pred vsem dušo. Bodimo složni, eno telo in ena duša! Godba je zagrila kolo, razvilo se je rajanje in plešalo je staro in mlado, od najvišjih vojaških in civilnih dostojanstvenikov, od profesorjev, učiteljev, dijakov do najmlajših učencev osnovne šole.«

Prehitro je došel čas za odhod. S težkim srcem smo se poslovili od Ne-gotina. Blizu glavnega trga pa je grmel top hajduka Veljka — Slovencem v slovo. (Dalej prihodnja.)

Narodna skupščina.

RAZPRAVA O EKSPPOZEJU ZUNANJEGA MINISTRA. — ODLIČNI GLASOVI PROTI ITALIJII. — OTRA KRITIKA NAŠE ZUNANJE POLITIKE. — PRORACUN ZUNANJEGA MINISTRA SPREJET.

— Beograd, 27. julija. (Izv.) Narodna skupščina je na včerajšnji seji pričela debato o eksposozu zunanjega ministra glede našega mednarodnega položaja. Zbornica je razpravila sledila z napeto pozitivnostjo. Opozicija je v gotovih točkah iznesla stvarno kritiko o zunanjosti naše vlade. Enodušno skoraj je zbornica ugotovila, da uspehe naše diplomacije zelo ovira do sedaj slabo organiziranu novinarsko službo. Vsi govorniki so soglasili v tej kritiki. Nujno je potrebno, da vlada vendar enkrat temeljito reorganizira tiskovne biroje, da pride naš tisk na moderna pota. V vsakem oziru je bil zanimiv govor zemljoradnika Joco Jovanovića. Velik vtis pa je napravila tudi slovesna in svečana izjava dr. Šimraka, člana jugoslovenskega kluba, izjavo, naperjeno z vso vhemenco proti Italiji. Splošno moramo konstatirati dejstvo, da je zbornica z veliko enodušnostjo slovensko demonstrirala protizavlačevaln in hinavski politiki Italije. V naslednjem Sejno poročilo.

Pred. dr. Ivan Ribar je otvoril sejo ob 9.25 dopoldne. Po izvršenih formalnostih je zbornica prešla takoj k razpravi o proračunu ministra zunanjih del oziroma k načelni debati o zadnjem eksposozu zunanjega ministra.

Posl. Joca Jovanović (zemljoradnik), bivši poslanik v Londonu in na Dunaju, bi moral kot prvi govornik govoriti že na zadnji ponočni seji takoj za ministrom zunanjih del. Jovanović pa je tedaj izjavil, da ni pripravljen, izgovoril je le nekaj stavkov v veliki zadregi. Zbornica ga je ironično zafrakovala: »Govori Joco! Končno je predsednik odredil, da ima poslanec Jovanović (Uzun) besedo na prihodnji seji.«

Poslanec Jovanović je uvodoma plesiral za ustanovitev posebnega parlamentarnega odbora za zunanje zadeve, ker je umevno, da zunanjii minister ne more na javni seji vsega povedati, kar bi bilo edino le mogoče v takem odboru, da bi bila na ta način zbornica točno in jasno informirana o naši zunanjosti politiki. — Dalje je govoril o naši zunanjosti politiki, ki je angažirana tako v svetovni in posebno v balkanski politiki. Poslanec vidi tri koncepte glede evropske politike.

Prva, francoska, stremi za ustanovitev kreple konfederacije avstroogrskih nasledstvenih držav, ki bi bile kot nekaj zeleni obroč proti Nemčiji in ruskemu boljševizmu.

Druga, angleška, zastopa stališče, da se naj vse države samostojno razvijajo in da postani tudi Rusija članica mednarodne državne zajednice.

Obaji, Francozi in Angleži, pa so si edini in solidarni glede razdelitve ekonomskih sfer v srednji Evropi in na Balkanu. Angleži so pošljali blago v Pešč, Francozi pa so na Dunaju kupovali delnice raznih podjetij.

Tretja konceptija, ona male antante, naglaša stališče, da naj nove države same rešijo vsa svoja gospodarska vprašanja. Ta konceptija je bila dobra in mestoma tudi uspešna. Posamezne države male antante pa imajo vendar svoje posebne interese napram Avstriji, Nemčiji in Rusiji.

Francozi, Angleži in Italijani, ki imajo drugače nasprotna interese, pa so si edini v balkanski politiki. Edini so si vsi v tem, da na Balkanu ni mogoče in ni potrebno ustvariti kake veleike in močne države. Nima sicer za trditev direktnih dokazov, vendar smatra za najboljši dokaz postopek Francozov v Beogradu, Angležev, Italijanov in Francozov v Atenah, Bukarešti in Carigradu. Na najnajši nasprotnik je Italija, akopram nam tudi angleško javno mnenje ni bilo vedno naklonjeno, kar je očvidno in jasno iz pisave angleških listov. Le Amerika je vedno zagovarjala naše upravičeno zahteve v poganjih z Italijo.

Poslanec Jovanović je dalje kritiziral zunanjosti politiko naše vlade nasproti Nemčiji in Rusiji. Dalje je izrazil svoje dvome o koristi vojaške konvencije, ki se ima skleniti z Grško. Dvomi v praktične uspehe te konvencije. Gleda Poljske prizno, da živimo v izredno prijateljskih odnosa, naša gleda pa dejstvo, da bo Poljska vedno nastonal proti Rusiji, v čemur se naša stališča krijo. Dalje dvomi v idilične odnose z Romunsko.

Govornik zelo zameri zunanjemu ministru, da ni podal obširnejših podatkov o sklenjenih konvencijah z Italijo. Čudno je, da je bil minister glede Italije tako kratek.

Naša politika proti Bolgarski je popolnoma neurejena in nejasna.

Svoj govor nasprotno eksposezu zunanjega ministra zaključuje s konstatenco, da je naša zunana politika nejasna (Zunanji minister je zagotovil, da je jasna!) in da je povsed omamljiva.

Končna zahteva govornik javno diplomacijo in dobro organizacijo novinarske službe v državi. (Zemljoradniki prirejajo govorniku viharne tvo- rnice.)

Politične vesti.

— Pašić v Beogradu. Ministrski predsednik Nikola Pašić se je včeraj dopoldne vrnil v Beograd. Kralju je poročal o parlamentarni situaciji. Obenem je kralj podpisal dekret o imenovanju članov državnega sveta. Izdelana je tudi kraljeva lista državnih svetnikov.

— Klerikale proti Radiču. Splitski Jadranka prima protest proti Radiču, v katerem se obožja njegov napad na katoliška svetinja. Protest je podpisalo 14 klerikalnih organizacij.

— Italijansko-albanski odnosi. Iz Rima poročajo, da se je tiranska vlada po posredovanju italijanskega delegata opravila pri italijanski vladi zaradi zapleme parnika Malfaldia in opustošenja italijanske pošte v Draču.

— Madžarski legitimisti in avstrijski monarhi. Iz Budimpešte poročajo, da so prišle oblasti na sled tajni zvezi madžarskih upornikov z avstrijskimi monarhisti. Meraros je izpovedal, da so se vrnila ponovna posvetovanja, kaj je treba storiti, ako propade avstrijska republika. Avstrijski monarhisti so izjavili, da nimajo za sedaj potreben denarja za izvršitev državnega prevrata. — Z Dunaja pa poročajo, da so izvršili oblasti v uredništvu legitimističnega lista Monarchie več hišnih preiskav.

— Babica ruske revolucije za ruske socijalne revolucionarje. Ustanoviteljica ruske socijalne revolucionarne stranke Katarina Breškovska, ki živi v Pragi, je naslovila na ves civilizirani svet apel za pomoč ruskim socialističnim revolucionarjem. »Roberto Rolandu, Gerhartu Hauptmannu, Welsu, Bernhardu Schwahu in vsem prijateljem resnice in človeškega napredka! Poslušajte besede stare ruske državljanke, ki se je borila vse živiljenje proti zлу. Socijalni revolucionar ne pozna bojnega pred smrtno: ruska mladina je žla pogumno v mrzlo Sibirijo in na caristična morila. Protestirajte z vsemi močmi proti zločinu, ki ga pripravijo v Moskvi, kjer bodo obsojeni na smrt najhrabrejši in najvaješnejši borci za svobodo, pravico in srečo ruskega naroda.«

— Notranje zbljanje protestantskih cerkv. Primas angleške državne cerkve, canterburški nadškof se je odzval povabilu kalvinistične cerkvene oblasti v Znevni ter bo ob priliki tretjega zasedanja glavne skupščine Zvezne narodov govoril v Znevni katedrali. Angleško časopisje pozdravljajo takrat kot notranje zbljanje med protestantskimi cerkvami. Primas angleške cerkve bo torej prideljal na krajju, kjer je nekoč Calvin oznanjal svoje nauke.

— Antanta in Palestina. Reuterjev dopisni urad poroča, da so se člani sveta Zvezne narodov zedinili glede vprašanja mandata nad Palestino in Sirijo. Britanska vlada je že zagotovila svojo zadovoljnost glede splošnih dolžnosti mandata nad Palestino. Italija je baje pripravljena odpovedati se zahtevnemu mandatu nad Sirijo pod pogovom, da poda Franciji z ozirom na mandat nad Sirijo zagotovilo, podobno zagotovilu angleško vlade glede mandata nad Palestino. V sejni sveta Zvezne narodov je izjavil italijanski zastopnik Imperial, da želi Italija sporazum med zvezničkimi vladami glede vprašanja.

— Odprava smrte kazni v Avstraliji. Zakonodaj. zbornica v Queenslandu je s 33 proti 30 glasovom sklenila odpravo smrte kazni. Ta sklep je pomemben zato, ker so se do sedaj vsa tozadne stremljenja v angloških državah poneverila.

Kultura.

— Vlada in naša umetnost. Kakor poročajo beogradski listi, je ministrski svet odklonil predlog prosvetnega in finančnega ministra, naj se odkupi prizorno število slik na V. jugoslovenski umetnostni razstavi za narodno galerijo. Edino ministrstvo za socijalno politiko je kupilo eno sliko.

— Državna podpora sarajevskemu gledališču. Sarajevski listi poročajo, da je po intervenciji bosanskih narodnih poslancev in sarajevskih kulturnih društev povisana državna podpora sarajevskemu gledališču.

— Knjiga o arhitekturi in skulpturi v Dalmaciji. Beogradski vsečiliški profesor Milivoj M. Vasić je dal v državni vlečnični komisiji določila prizorno visokost vrednosti istih, v kolikor ni to določil sam razstavljač ter jih na podlagi te cemite tudi zavarovala. Ako hoče kateri izmed razstavljačev svojo zavarovalno zvišati, lahko to takoj storí, čim sprejme obvezitveno, kolikor znača prvotna visokost zavarovalne, kar se zgodi takoj po izdelovanju.

— Debatna je bila nato zaključena.

Zbornica je prešla k glasovanju o proračunu ministra zunanjih del od partije.

Proračun tega ministra je bil z veliko večino glasov sprejela proračun finančnega ministra.

PRORAČUN MINISTRSTVA FINANC.

(Nočna seja.)

Ob 9.45 se je seja nadaljevala. Zbornica je prešla k razpravi o proračunu ministra zunanjih del od partije. Proračun tega ministra je bil z veliko večino glasov sprejela proračun finančnega ministra.

PRORAČUN VOJNEGA MINISTRA.

— Beograd, 27. julija. (Izv.) Na danšnji seji, ki se očitno že ob 8.30 pride na vrsto mornarice in marinarice. Na sročni konferenci klubovih načelnikov je bil doslužen sporazum v tem smislu, da se nadaljuje proračunski razpravi in da ohradijo interpelacije, ki pridejo vselej po blišnjem redu na vrsto vsake četrtekovo sejo. Interpelacije pridejo prihodnji teden na dnevnici red.

Gospodarstvo.

— g Vinska razstava. Poljedelsko ministrstvo je sklenilo, da priredi koncem leta veliko vinsko razstavo v Beogradu.

— g Cena sladkorju. Pred kratkim se je čitalo v »Jugoslaviji« o podražaju sladkorja od 64 K na 68 K, na 72 K in končno na 78 K, in ti ubogi uradnik pa plačuje s pripombo, da trgovci povisijo cene. V članku je razvidno nezumevanje stvari kot je: Vprašajmo se, kdo je temu krije, da so sladkor in drugi uvozni predmeti vedno dražji? Ve se, da se kupi sladkor v državah z mnogo boljšo valuto kot pri nas zelo dražo. K temu pride carina, trošarina (fažio), ki je bil pred par dnevi zoper zvišan za 100 odstotkov, prevozni stroški zvišani pred kratkim za 50 odstotkov. Da, sedaj stane sladkor že 82 K za kg, pričakovan je pa sigurno, da se v najkrajšem času še podraži, kajti finančni odbor je že sklenil na svoji seji od 25. t. m. da na seji se povisita trošarina kavi, sladkorju, bencinu, piju in premogu, da se s tem pridobi državi 230 milijonov dinarjev dohodkov več. Iz tega je popolnoma jasno razvidno, da mora poskočiti cena blagu, da so izvršili oblasti v uredništvu legi-mističnega lista Monarchie več hišnih preiskav.

— Babica ruske revolucije za ruske socijalne revolucionarje. Ustanoviteljica ruske socijalne revolucionarne stranke Katarina Breškovska, ki živi v Pragi, je naslovila na ves civilizirani svet apel za pomoč ruskim socialističnim revolucionarjem. »Roberto Rolandu, Gerhartu Hauptmannu, Welsu, Bernhardu Schwahu in vsem prijateljem resnice in človeškega napredka! Poslušajte besede stare ruske državljanke, ki se je borila vse živiljenje proti zлу. Socijalni revolucionar

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 27. julija 1922.

Petindvajsetletnica smrti našega Janka Kersnika. Danes poteka 25 let, od kar je umrl naš Janko Kersnik. Kako prehitro, koliko prerano nam je ugrabila sovražna usoda tega vzroča neustrašenega politika in prijubljenega pisatelja! Umrl je mož, toda njegov spomin živi in se vedno bolj oživilja, zlasti v domačem kraju, v brdske okoliši. In v dokaz te neomajne ljubezni se zbero prihodnjo nedeljo, 30. t. m. ob 11 dop. vsa društva iz bližnje in daljne okolice na njegovega grobo, kjer zapoje po spominskem nagovoru domače društvo »Zaria« žalno pesem in kjer polože venec cvetja na gomilo svojega ljubljenca.

Sablja Petra Mrkonjića. Iz Dubrovnika poročajo: Ga. Milja Pavlović ima staro sabljo pok. kralja Petra, katero je bil on nekaj poklonil njemu možu. Na sabli je napis: Knez Peter Karagiorgjević. To sabljo je nosil kralj Peter v času vstaje v Bosanski Krajini. Dubrovčani hočajo to sabljo odkupiti in jo pokloniti kralju Aleksandru povodno njegovega prihoda v Dubrovnik.

Iz pošte prometne službe. S 23. t. m. se je uvedla druga ambulančna zveza med Ljubljano in Zagrebom. Ta ambulanca (L. Z. 12) postuje na progi Južne železnice Ljubljana - Zidan most - Zagreb in nazaj. Ambulanca Ljubljana - Zagreb 11 pa posluje na progi državne železnice Ljubljana - Karlovac - Zagreb in obratno. Ambulanca Ljubljana - Zagreb 12 odhaja iz Ljubljane ob 18. ter se vrača v Ljubljano ambulanca Zagreb - Ljubljana 12 ob 20. Z novo ambulančno zvezo je poštni promet vsekakor znatno izpopolnjen.

Kongres za francoski jezik v deželi Sredozemskega morja se vrši že dni v Marselle. Kot poroča pariški »Journal des Débats«, se vrše razprave o vseh državah, ki ležijo ob tem morju in so govoriti prilagjeni med drugim tudi o Bolgarski, Grški, celo o Palestini in - Albaniji. Samo o Jugoslaviji ni govorova! Mi smo res že kar načinili, da ali naša vlada mednarodne konference ignorira, all pa pošilja naše ljudi, ki nimajo polna o stvari in ne znajo francoske. Primerov je dovolj na razpolago. Tako vlada sama propagira v inozemstvu idejo, da smo najbolj nekulturni država!

Sedmedesetletnico svojega rojstva je obhajal 25. julija letos g. Ignac Gabič, nosil. pl. ravnatelj dež. sodišča Ljubljanskega in nač zvesti prista.

Smrtna kosa. V Celju je umrl po doljšem boleznihanju g. I. Lajnički, zaseben uradnik in brat g. okr. glavarja dr. Štefana Lajnička v Mariboru.

Smrtna kosa. V Ljubljani je umrl gdž. Joahim Stanošnik, uradnik Živnostenske banke v Trstu. Blag ji spomin!

Priprave za centralno upravo potroških zadrug. Iz uradniških krogov se nam poroča: Za mesec september se pripravlja 10 % odtegljaj od plač državnih nameščencev za potroščake zadruge, od katerih pa ni imelo državno uradništvo v Sloveniji doseg žalibog prav nobenega haska. O tem razpravljati sedaj ni naš namen. Pač pa moramo v interesu že itak naravnost obupnega položaju javnih nameščencev energično protestirati proti temu, da se nam odtegne tako visoke zneske v času, ko trka jesen na vrata in si moramo preskrbiti za zimo celo vrsto najnih življenjskih potrebuščin. Uradniške organizacije naj se zganejo pravočasno, da preprečijo ta bud udarec na našo eksistenco. Ugotovijo naj vsaj, kam pojde ta denar in kaj imamo od teh visokih zneskov pridakovati. Plačali smo že dovolj, a storilo se za nas doslej še ni ničesar. Ali res centralna uprava vse porabi?

Pojasnilo. Z oziram na notico v »Slov. Narod« dne 16. 7. 1922 »Požar na Laverci« prosim, da pričebite v prihodnji štev. Vašega konj. lista sledete: »Prostovoljni gas drživo v Skofiji je takoj, ko je zaznalo za požar na Laverci, pripravilo orodje in vprago, da potihi na kraj nešreka. Ker pa je bilo pero pri magnetu motorne brizgalne stroj in se to tudi prej zapazilo ni, je bilo to treba šele popraviti. Vkljub temu bi pa prišlo društvo še pravočasno na pomoč, ko bi bilo o požaru pravočasno obveščeno. Ravnino, ko se je društvo hotelo odpeljati, je pa prišlo obvestilo, da je požar ugašen in da ni pomoč potrebna. Pripomnimo, da je bilo našo društvo vodno ob takih prilikah na svojem mestu in je storilo vselej svojo dolžnost v polni meri. Tudi k požaru na Laverci 16. 7. 1922 je nekaj članov našega društva prišlo pravočasno na pomoč in pomagalno pri požaru.«

Potni listi za državne preskrbencije v inozemstvu. Delegacija ministra finančne v Ljubljani je z razpisom z dne 5. 7. 1922, št. A IV 1420 odredila nastopno: Ker je po naredbi blivšega finančnega ministra v dne 25. septembra 1858. št. 47105 za bivanje državnih preskrbenciev (upokojencev, udov, sirot itd.) v inozemstvu potreben dopust, dovoljen od delegacije oziroma od ministra finančne, se smeno državnim preskrbenciem le tedaj potne liste izdajati, če se prisilci izkažejo, da imajo za bivanje v inozemstvu potreben dopust.

Abiturijenti letnika 1911/12. I. drž. gimnazije b oddelka (razrednik prof. Lederhas) se napročajo, da takoj nismeno sporoča na naslov Stanko Tominec, obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani svoje natancno naslove, da se jih tamore obvestiti glede poslavane desetletnico maturi.

— Petindvajsetletnica smrti našega Janka Kersnika. Danes poteka 25 let, od kar je umrl naš Janko Kersnik. Kako prehitro, koliko prerano nam je ugrabila sovražna usoda tega vzroča neustrašenega politika in prijubljenega pisatelja! Umrl je mož, toda njegov spomin živi in se vedno bolj oživilja, zlasti v domačem kraju, v brdske okoliši. In v dokaz te neomajne ljubezni se zbero prihodnjo nedeljo, 30. t. m. ob 11 dop. vsa društva iz bližnje in daljne okolice na njegovega grobo, kjer zapoje po spominskem nagovoru domače društvo »Zaria« žalno pesem in kjer polože venec cvetja na gomilo svojega ljubljenca.

Sablja Petra Mrkonjića. Iz Dubrovnika poročajo: Ga. Milja Pavlović ima staro sabljo pok. kralja Petra, katero je bil on nekaj poklonil njemu možu. Na sabli je napis: Knez Peter Karagiorgjević. To sabljo je nosil kralj Peter v času vstaje v Bosanski Krajini. Dubrovčani hočajo to sabljo odkupiti in jo pokloniti kralju Aleksandru povodno njegovega prihoda v Dubrovnik.

Iz pošte prometne službe. S 23. t. m. se je uvedla druga ambulančna zveza med Ljubljano in Zagrebom. Ta ambulanca (L. Z. 12) postuje na progi Južne železnice Ljubljana - Zidan most - Zagreb in nazaj. Ambulanca Ljubljana - Zagreb 11 pa posluje na progi državne železnice Ljubljana - Karlovac - Zagreb in obratno. Ambulanca Ljubljana - Zagreb 12 odhaja iz Ljubljane ob 18. ter se vrača v Ljubljano ambulanca Zagreb - Ljubljana 12 ob 20. Z novo ambulančno zvezo je poštni promet vsekakor znatno izpopolnjen.

Kongres za francoski jezik v deželi Sredozemskega morja se vrši že dni v Marselle. Kot poroča pariški »Journal des Débats«, se vrše razprave o vseh državah, ki ležijo ob tem morju in so govoriti prilagjeni med drugim tudi o Bolgarski, Grški, celo o Palestini in - Albaniji. Samo o Jugoslaviji ni govorova! Mi smo res že kar načinili, da ali naša vlada mednarodne konference ignorira, all pa pošilja naše ljudi, ki nimajo polna o stvari in ne znajo francoske. Primerov je dovolj na razpolago. Tako vlada sama propagira v inozemstvu idejo, da smo najbolj nekulturni država!

Sedmedesetletnico svojega rojstva je obhajal 25. julija letos g. Ignac Gabič, nosil. pl. ravnatelj dež. sodišča Ljubljanskega in nač zvesti prista.

Smrtna kosa. V Celju je umrl po doljšem boleznihanju g. I. Lajnički, zaseben uradnik in brat g. okr. glavarja dr. Štefana Lajnička v Mariboru.

Smrtna kosa. V Ljubljani je umrl gdž. Joahim Stanošnik, uradnik Živnostenske banke v Trstu. Blag ji spomin!

Priprave za centralno upravo potroških zadrug. Iz uradniških krogov se nam poroča: Za mesec september se pripravlja 10 % odtegljaj od plač državnih nameščencev za potroščake zadruge, od katerih pa ni imelo državno uradništvo v Sloveniji doseg žalibog prav nobenega haska. O tem razpravljati sedaj ni naš namen. Pač pa moramo v interesu že itak naravnost obupnega položaju javnih nameščencev energično protestirati proti temu, da se nam odtegne tako visoke zneske v času, ko trka jesen na vrata in si moramo preskrbiti za zimo celo vrsto najnih življenjskih potrebuščin. Uradniške organizacije naj se zganejo pravočasno, da preprečijo ta bud udarec na našo eksistenco. Ugotovijo naj vsaj, kam pojde ta denar in kaj imamo od teh visokih zneskov pridakovati. Plačali smo že dovolj, a storilo se za nas doslej še ni ničesar. Ali res centralna uprava vse porabi?

Pojasnilo. Z oziram na notico v »Slov. Narod« dne 16. 7. 1922 »Požar na Laverci« prosim, da pričebite v prihodnji štev. Vašega konj. lista sledete: »Prostovoljni gas drživo v Skofiji je takoj, ko je zaznalo za požar na Laverci, pripravilo orodje in vprago, da potihi na kraj nešreka. Ker pa je bilo pero pri magnetu motorne brizgalne stroj in se to tudi prej zapazilo ni, je bilo to treba šele popraviti. Vkljub temu bi pa prišlo društvo še pravočasno na pomoč, ko bi bilo o požaru pravočasno obveščeno. Ravnino, ko se je društvo hotelo odpeljati, je pa prišlo obvestilo, da je požar ugašen in da ni pomoč potrebna. Pripomnimo, da je bilo našo društvo vodno ob takih prilikah na svojem mestu in je storilo vselej svojo dolžnost v polni meri. Tudi k požaru na Laverci 16. 7. 1922 je nekaj članov našega društva prišlo pravočasno na pomoč in pomagalno pri požaru.«

Potni listi za državne preskrbencije v inozemstvu. Delegacija ministra finančne v Ljubljani je z razpisom z dne 5. 7. 1922, št. A IV 1420 odredila nastopno: Ker je po naredbi blivšega finančnega ministra v dne 25. septembra 1858. št. 47105 za bivanje državnih preskrbenciev (upokojencev, udov, sirot itd.) v inozemstvu potreben dopust, dovoljen od delegacije oziroma od ministra finančne, se smeno državnim preskrbenciem le tedaj potne liste izdajati, če se prisilci izkažejo, da imajo za bivanje v inozemstvu potreben dopust.

Abiturijenti letnika 1911/12. I. drž. gimnazije b oddelka (razrednik prof. Lederhas) se napročajo, da takoj nismeno sporoča na naslov Stanko Tominec, obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani svoje natancno naslove, da se jih tamore obvestiti glede poslavane desetletnico maturi.

— Petindvajsetletnica smrti našega Janka Kersnika. Danes poteka 25 let, od kar je umrl naš Janko Kersnik. Kako prehitro, koliko prerano nam je ugrabila sovražna usoda tega vzroča neustrašenega politika in prijubljenega pisatelja! Umrl je mož, toda njegov spomin živi in se vedno bolj oživilja, zlasti v domačem kraju, v brdske okoliši. In v dokaz te neomajne ljubezni se zbero prihodnjo nedeljo, 30. t. m. ob 11 dop. vsa društva iz bližnje in daljne okolice na njegovega grobo, kjer zapoje po spominskem nagovoru domače društvo »Zaria« žalno pesem in kjer polože venec cvetja na gomilo svojega ljubljenca.

Sablja Petra Mrkonjića. Iz Dubrovnika poročajo: Ga. Milja Pavlović ima staro sabljo pok. kralja Petra, katero je bil on nekaj poklonil njemu možu. Na sabli je napis: Knez Peter Karagiorgjević. To sabljo je nosil kralj Peter v času vstaje v Bosanski Krajini. Dubrovčani hočajo to sabljo odkupiti in jo pokloniti kralju Aleksandru povodno njegovega prihoda v Dubrovnik.

Iz pošte prometne službe. S 23. t. m. se je uvedla druga ambulančna zveza med Ljubljano in Zagrebom. Ta ambulanca (L. Z. 12) postuje na progi Južne železnice Ljubljana - Zidan most - Zagreb in nazaj. Ambulanca Ljubljana - Zagreb 11 pa posluje na progi državne železnice Ljubljana - Karlovac - Zagreb in obratno. Ambulanca Ljubljana - Zagreb 12 odhaja iz Ljubljane ob 18. ter se vrača v Ljubljano ambulanca Zagreb - Ljubljana 12 ob 20. Z novo ambulančno zvezo je poštni promet vsekakor znatno izpopolnjen.

Kongres za francoski jezik v deželi Sredozemskega morja se vrši že dni v Marselle. Kot poroča pariški »Journal des Débats«, se vrše razprave o vseh državah, ki ležijo ob tem morju in so govoriti prilagjeni med drugim tudi o Bolgarski, Grški, celo o Palestini in - Albaniji. Samo o Jugoslaviji ni govorova! Mi smo res že kar načinili, da ali naša vlada mednarodne konference ignorira, all pa pošilja naše ljudi, ki nimajo polna o stvari in ne znajo francoske. Primerov je dovolj na razpolago. Tako vlada sama propagira v inozemstvu idejo, da smo najbolj nekulturni država!

Sedmedesetletnico svojega rojstva je obhajal 25. julija letos g. Ignac Gabič, nosil. pl. ravnatelj dež. sodišča Ljubljanskega in nač zvesti prista.

Smrtna kosa. V Ljubljani je umrl po doljšem boleznihanju g. I. Lajnički, zaseben uradnik in brat g. okr. glavarja dr. Štefana Lajnička v Mariboru.

Smrtna kosa. V Ljubljani je umrl gdž. Joahim Stanošnik, uradnik Živnostenske banke v Trstu. Blag ji spomin!

Priprave za centralno upravo potroških zadrug. Iz uradniških krogov se nam poroča: Za mesec september se pripravlja 10 % odtegljaj od plač državnih nameščencev za potroščake zadruge, od katerih pa ni imelo državno uradništvo v Sloveniji doseg žalibog prav nobenega haska. O tem razpravljati sedaj ni naš namen. Pač pa moramo v interesu že itak naravnost obupnega položaju javnih nameščencev energično protestirati proti temu, da se nam odtegne tako visoke zneske v času, ko trka jesen na vrata in si moramo preskrbiti za zimo celo vrsto najnih življenjskih potrebuščin. Uradniške organizacije naj se zganejo pravočasno, da preprečijo ta bud udarec na našo eksistenco. Ugotovijo naj vsaj, kam pojde ta denar in kaj imamo od teh visokih zneskov pridakovati. Plačali smo že dovolj, a storilo se za nas doslej še ni ničesar. Ali res centralna uprava vse porabi?

Pojasnilo. Z oziram na notico v »Slov. Narod« dne 16. 7. 1922 »Požar na Laverci« prosim, da pričebite v prihodnji štev. Vašega konj. lista sledete: »Prostovoljni gas drživo v Skofiji je takoj, ko je zaznalo za požar na Laverci, pripravilo orodje in vprago, da potihi na kraj nešreka. Ker pa je bilo pero pri magnetu motorne brizgalne stroj in se to tudi prej zapazilo ni, je bilo to treba šele popraviti. Vkljub temu bi pa prišlo društvo še pravočasno na pomoč, ko bi bilo o požaru pravočasno obveščeno. Ravnino, ko se je društvo hotelo odpeljati, je pa prišlo obvestilo, da je požar ugašen in da ni pomoč potrebna. Pripomnimo, da je bilo našo društvo vodno ob takih prilikah na svojem mestu in je storilo vselej svojo dolžnost v polni meri. Tudi k požaru na Laverci 16. 7. 1922 je nekaj članov našega društva prišlo pravočasno na pomoč in pomagalno pri požaru.«

Potni listi za državne preskrbencije v inozemstvu. Delegacija ministra finančne v Ljubljani je z razpisom z dne 5. 7. 1922, št. A IV 1420 odredila nastopno: Ker je po naredbi blivšega finančnega ministra v dne 25. septembra 1858. št. 47105 za bivanje državnih preskrbenciev (upokojencev, udov, sirot itd.) v inozemstvu potreben dopust, dovoljen od delegacije oziroma od ministra finančne, se smeno državnim preskrbenciem le tedaj potne liste izdajati, če se prisilci izkažejo, da imajo za bivanje v inozemstvu potreben dopust.

Abiturijenti letnika 1911/12. I. drž. gimnazije b oddelka (razrednik prof. Lederhas) se napročajo, da takoj nismeno sporoča na naslov Stanko Tominec, obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani svoje natancno naslove, da se jih tamore obvestiti glede poslavane desetletnico maturi.

— Petindvajsetletnica smrti našega Janka Kersnika. Danes poteka 25 let, od kar je umrl naš Janko Kersnik. Kako prehitro, koliko prerano nam je ugrabila sovražna usoda tega vzroča neustrašenega politika in prijubljenega pisatelja! Umrl je mož, toda njegov spomin živi in se vedno bolj oživilja, zlasti v domačem kraju, v brdske okoliši. In v dokaz te neomajne ljubezni se zbero prihodnjo nedeljo, 30. t. m. ob 11 dop. vsa društva iz bližnje in daljne okolice na njegovega grobo, kjer zapoje po spominskem nagovoru domače društvo »Zaria« žalno pesem in kjer polože venec cvetja na gomilo svojega ljubljenca.

Sablja Petra Mrkonjića. Iz Dubrovnika poročajo: Ga. Milja Pavlović ima staro sabljo pok. kralja Petra, katero je bil on nekaj poklonil njemu možu. Na sabli je napis: Knez Peter Karagiorgjević. To sabljo je nosil

Solstvo.

Bled: V ljudski čoli na Bledu se je z šolskim letom 1921/22 upeljal pouk deških ročnih del. Pri tem pouku naj bi se učenci vodili v izdelovanju raznih spominkov, ki so prodajali tujcem kot spomin na Bled. V podporo teži čoli se je ustanovilo na Bledu »Podporno društvo šole deških ročnih del«. To društvo je prosilo pri raznilih dobrotnikih za podporo teži čoli, da je se moglo nabaviti razno orodje, les itd. Darovali so: Ministrstvo trgovine in industrije, oddelki v Ljubljani; 5 mizarskih miz z orodjem, 1 stružnico z dleti, 24 rezbarskih dleti; G. M. Poličar na Bledu 1 mizarsko mizo; G. I. Pretnar na Bledu 1 mizarsko mizo; G. St. Baraga na Bledu 2 orodji za žago, 2 svedra; Trdka Golob in drug. Vintgar 7 m² fornirja; g. I. Kenda na Bledu Din 300; g. V. Jan, Gorje Din 250 in 2 m² lesa; g. Zv. dr. Janežič na Bledu Din 50; g. V. Bohiac na Bledu Din 300; g. J. Arh na Bledu Din 200; g. J. Minafek na Bledu Din 25; g. Pr. Dolenc, Kranj Din 75; g. H. Tomec na Bledu Din 30; g. L. Šapila, Sturje Din 20; g. L. Färsager, Radovljica Din 10; g. A. Petrič, Ljubljana Din 25; g. I. Pongratz, Zagreb Din 125; g. L. Mayer na Bledu Din 50; g. C. Kamenarovič, Ljubljana-Bled Din 300; g. I. Baraga, Bled Din 20; g. I. Starc, Bled Din 20; g. I. Zrimec, Bled Din 30; g. V. Malec, Bled Din 50; g. I. Heinrichar, Skočjaloka Din 100; »Indus«, Ljubljana-Din 25; g. Gassner, Tržič Din 100; g. Majdič, Kranj Din 125; g. Olivotti, Bled Din 100; Jadranka banka, Ljubljana Din 500; Slovenska Ekonomska banka, Ljubljana Din 250; Trgovska in obrtna zbornica, Ljubljana Din 500; Obrtno hran. in pos. dr. na Bledu Din 100; Hranilnica in pos. na Vrhniku Din 50;

Hranilnica in pos. za blejsko okolico Din 75; skupaj Din 4005. — S temi prispevki se je omogočil letos pouk v deških ročnih delih in se je poučevalo 114 učencev v 7 oddelkih po 3 ure na teden, skupno 21 tedenških ur. Vsem darovalcem izreka podporno društvo najšrečnejšo zahvalo. — Podporno društvo priredi v soboto in nedeljo, 29. in 30. julija 1922 razstavo Izdelkov te čole v Zdraviliškem domu na Bledu. Vsi dobrotniki in prijetaji čole se vabilo k tej razstavi, kjer se morejo prepričati, česa se otroci morejo naučiti in kako se jih z lahkotjo navaja k delu in vztrajnosti.

— Da ne bo prepreno! Pišejo nam: Zaloga šolskih knjig za Slovenijo je čež počitnice, kakor smo brali, zapira. Da pa ne bomo starši, ki imamo otroke v čoli, ob prijetju šolskega leta t. j. od 12. — 20. septembra, zoper primorani zmanjšati dirjati do knjigarno da knjigarno za knjigami, bi svetovali gospodom te zaloga, da preekrke ljubljanske knjigarnice z vsemi potrebnimi šolskimi knjigami, vsaj do 1. septembra, ker jih bodo takrat že potrebovali.

Društvene vesti.

— Šentjakobski priredi Goopodarsko napredno društvo za šentjakobske okraj v Ljubljani v nedeljo, 30. julija na vojaški strelščici na Dolenjski cesti 15. Na semeni pridejo selmarji in selmarice v narodnih in planšarskih nošah v sprevodu z godbo na čelu. Sprevor pride iz Cigaletove ulice. Na sejmu se bo točilo Mačkovo vino, ki je priznano eno najboljših. Šentjakobske gospe in gospodarji pa bodo postregle tudi z drugimi dobrotnami za dušo in telo. Kot vsako leto ima tudi letos šentjakobski semeni kuriozite. Tako se bo prodajalo

pčice mleka a samo proti receptu, originalen ribolov bo gotovo privabil obilo navdušenih ribičev, da poskusijo svojo srečo — vsak bo gotovo nekaj »njele« — glasovi modernih siren bodo pa skrbeli za omamitev trdih srce moških in ženskih. Obeta se bogat srečolov in vesel ples, tako da pride vsak na svoj račun. Ker v nedeljo, dne 30. julija ni nobene druge prireditve v našem mestu, je gotovo, da nihče ne zamudi obiskati šentjakobske semeni. Vstopina le tri dinarie, začetek ob pol 4. popoldne. Zvezčer balna razsvetljjava.

— Zdravniško društvo v Mariboru ima v četrtek, dne 3. avgusta ob 19. v hotelu Union v Celju prvi izredni občni zbor z običajnim dnevnim redom. — Zdravniško društvo v Mariboru se pridružuje upravnemu zahtevan sekundarijev v bolničkah v Sloveniji ter je sklemilo, da jih bo v vsakem oziru podpiralo.

— Prestovoljno gasilno društvo v Kostanjevici priredi v nedeljo 30. t. m. veliki koncert na mestnem trgu v prid svoje godbe. Na sporedje je 10 zanimivih točk. Izvaja jih mestna gasilska godba, pomenušena z godbeniki dravsko divizije. Pevske točke pa izvaja koštanjeviški pevski zbor. Po koncertu sečolov in prosta zabava. Začetek ob pol 4. popoldne.

DARILA.

Na upravo našega lista so poslali: Neimenovan 50 D za gosp. monsg. Jančar na Dunaju. Za Aškercev spomenik gosp. dr. Rosina, odvetnik v Mariboru, 150 D in za Ciril-Metodovo društvo gospod poročnik Ivan Rožman v Skopiju 26 D v spomin ravnega prijatelja gosp. Jos. Šetince v Brežicah. Srčna hvala!

Parcela

v iduči legi se predra. Ponudbe pod. Solinčno 5737 na upravo Slov. Naroda.

Knjigovodkinja

izvežbana v vseh pisarniških delih išče službe. Dopisi pod. »Knjigovodkinja« 5745 na upravo Slov. Naroda.

Gostilno

dobroidoč, iščem v najem. Ponudbe pod. »Promet 5731« na upravo Slov. Naroda.

Na prodaj

2 vili s sadnim in sočivnim vrtom ter gig in vozovi v Rogački Slatin, v neposredni bližini kolodvora. Naslov pove uprava Slov. Naroda.

Sodar

za popravljanje sodov se sprejme takoj. Prednost oni, ki znajo tudi kaj drugega narediti iz lesa. Novak, Zagreb, Makedonska 64. 5747

Vila

v krasni legi v Ljubljani se predra zaradi preselitev. Posredovanje izključeno. Pismene ponudbe pod. »Redka prilika 5746« na upravo Sl. Nar. 5746

Proda se radi selitve**hiša**

lepa, enonadstropna, z vrtom. V hiši je vodovod in električna razsvetljiva. Kupcu takoj na razpolago vse gornje nadstropje, ki se stoji iz 4 sob, predsojba, kuhinja in drugih pritlik. V kleti drvarnica in pralnica. V podstropu majhna soba za stanovanje ter ves vrt. Cena 250.000 dinarjev. Dopisi pod. »Slomškova ulica 5719« na upravo Slov. Naroda. 5719

Obnovite naročnino!

K 500.000 s sodelovanjem ali brez sodelovanja. V slučaju potrebnega sodelovanja na razpolago tudi večja svota. Cenjene ponudbe na uprav. Slovenskega Naroda pod. »Dobičkonosno pudičje/37.0«.

Šivilja

gre Šivil na dom. Ponudbe pod Šiviljan 5725 na upravo Slov. Nar. 5725

Kupim več vagonov rezanih štafinov

polnomerne, 4 m dolge, v dimenzijah po 60/60, 70/70, 35/70 mm. Ponudbe z navedbo roka dobave, cene franko vagon na: P. Higeršperger, Celje, Gregoričeva ulica 3. 5740

Rdečo ali inkarnatna deteljo

je dobiti pri Sever & Komp., Ljubljana, Wolfsova ulica 12. 5739

Išče se**prvi hlapec**

za srednje posestvo na Gorenjskem, tudi okrajen brez otrok. Plača in hrana dobra, vse drugo po dogovoru. Naslov pri upravi Slov. Naroda. 5742

Kupim košnjo sena

do 3000 kg starine. Adolf Žabjek, mesar, Ljubljana, Poljanska c. 5750

Prehodna meblovana soba

se odda. — Ponudbe pod. Prehodna soba 5743 na upravo Slov. Nar. 5743

Jrgovskega pomočnika ali prodajalko

vseskozi dobro verziranmo moč za detajno trgovino, večjo slovensko in nemško jezik v govoru in pisavi, sprejme pod ugodnimi pogoji Špecerjeva trgovina Anton Fazarino, Celje. Hrana in stanovanje event. v hiši. Reflekira se samo na trezno, pošteno in prvoravnino.

5728 Radi odpotovanja

prodam

otroški vožiček, 2 moška plašča, 2 para za nošenje čevljev in črn klobuk (vse moško) po prav nizki ceni. Naslov v upravi Slov. Naroda. 5748

Neoženjen, mlad in trezen trgovec želi vstopiti kot kompanion v dobro idočo trgovsko ali industrijsko podjetje s kapitalom

Zamenjam stanovanje

v bližini Krčevniške cerkve, obstoječe iz dveh sob, kablneta, kuhinje in pritlik in za enako tudi brez kablneta, v kateremkoli delu mesta. Ponudbe pod. Zamenjava stanovanja/5722 na uprav. Slov. Naroda. 5732

za labko pisarniško delo

je sprejme takoj gospodčica začetnica za nekaj mesecov, p ednost ima kakšna absolutnika trgovskega tečaja ali primerno, za čas med počitnicami, katera bi event. prevezla tudi po počitnicah nekaj ur pisanja v tednu. Obenem se ima priliko vaditi na pisalni stroj. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5741

Ceno se proda

malo rabljena emara, lepa jedilna miza in želeno zložljiva postelja. Birska ul. 21/Ill. 57.0

Sprejme se takoj več miznih spretalih

zavijalk

za čaj rti. tvrdki Ivan Perdan v Ljubljani. 5724

Pozor!

Kupi se več poravnale malih sekolah.

P. Capuder, Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2. 5754

Stenografko in strojepisko

večjo slovenskega in nemškega jezika išče delniška družba v Ljubljani proti izvistni plači. Samo prvovrstna moč naj poštejo oferte na poštni predel 10%.

5736

Pisalni stroj

nov, s 35 cm dolgim valjčkom (vozom) se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5721

2000 K nagrade

tistem, ki odda zakonoma brez otrok večjo mebljano sobo, če mogoče z uporabo kuhinje. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod. Dom 5722.

5722

Sobo

mebljano išče samec. Ponudbe pod. L. P. 5734 na uprav. Slov. Naroda.

Proda se hiša

visokopričilna, nova, sedaj delana, z vodovodom, ob Dunajski cesti. Naslov lastnika pove uprava Slov. Nar. 5727

Jšče se kompanjon

v svetu nakupa trgovske hiše in otvoren trgovine v srednji Ljubljani. Piseme ponudbe pod. »A. K. 5735« na upravo Slov. Naroda. 5735

Proda se

ceno dobro ohranjen klavir, 5 foteljev in kopalna banja. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5733

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob v sredini mesta Ljubljane v III. nadstropju se zamenja z enakim v parteru oziroma v I. nadstropju v mestu ali pa v bližini mesta. Piseme vpradjanje pod. Stanovanje 1922/5736 na upravnštvo Slovenskega Naroda.

5738

Kupi se

manjša h ša, stavbišče, parcela v, ali severni strani mesta Ljubljane, oziroma gospodarsko poslopje v bližini okolici Ljubljane. Izve se pri upravnštvo Slov. Naroda. 5684

Zamenjam stanovanje

v bližini Krčevniške cerkve, obstoječe iz dveh sob, kablneta, kuhinje in pritlik in za enako tudi brez kablneta, v kateremkoli delu mesta. Ponudbe pod. Zamenjava stanovanja/5722 na uprav. Slov. Naroda. 5732

za labko pisarniško delo

je sprejme takoj gospodčica začetnica za nekaj mesecov, p ednost ima kakšna absolutnika trgovskega tečaja ali primerno, za čas med počitnicami, katera bi event. prevezla tudi po počitnicah nekaj ur pisanja v tednu. Obenem se ima priliko vaditi na pisalni stroj. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5741

Ceno se proda

malo rabljena emara, lepa jedilna miza in želeno zložljiva postelja. Birska ul. 21/Ill. 57.0

Sprejme se takoj več miznih spretalih

zavijalk

za čaj rti. tvrdki Ivan Perdan v Ljubljani. 5724

Izpred sodišča.

— Iz sodne dvorane v Celju. Pred olrožnim sodiščem v Celju so se obravnavali zadnji čas sledči zanimivejši slučaji: Po § 91 srb. kaz. z radi pregrška zoper vladarja sta bila obsojena: Fellner Anton, rojen 1. 1894. v Osijeku, po poklicu strojni klučavničar, ki je v sodni dvorani, obtožen radi tavnine, na vprašanje predsednika, zakaj je izgubil levo oko,